

ประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่

ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พ.ศ. ๒๕๕๐

เพื่อให้การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีความชัดเจนและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ข้อ ๒ พนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- มีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์
- สำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่าระดับปริญญาตรีทางวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ วิทยาการคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ สถิติศาสตร์ นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ หรือรัฐประศาสนศาสตร์
- ผ่านการอบรมทางด้านความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information Security) สืบสวน สอบสวน และการพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ (Computer Forensics) ตามภาคผนวกท้ายประกาศนี้ และ
- มีคุณสมบัติอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

ก. รับราชการหรือเคยรับราชการไม่น้อยกว่าสองปีในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานที่เป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือพยานหลักฐานอิเล็กทรอนิกส์

ข. สำเร็จการศึกษาตามข้อ ๒ (๒) ในระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสี่ปี

ก. สำเร็จการศึกษาตามข้อ ๒ (๒) ในระดับปริญญาโท หรือสอบไล่ได้เป็นเนติบัณฑิต ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสามปี

ง. สำเร็จการศึกษาตามข้อ ๒ (๒) ในระดับปริญญาเอก หรือมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ตามพระราชบัญญัตินี้ นับแต่สำเร็จการศึกษาดังกล่าวไม่น้อยกว่าสองปี

จ. เป็นบุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ หรือมีประสบการณ์ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ ไม่น้อยกว่าสองปี

ข้อ ๓ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของทางราชการในการสืบสวนและสอบสวน การกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จำเป็นต้องมีบุคลากรซึ่งมีความรู้ ความชำนาญ หรือประสบการณ์สูง เพื่อดำเนินการสืบสวนและสอบสวนการกระทำผิดหรือคดีเช่นนั้น หรือเป็นบุคลากรในสาขาที่ขาดแคลน รัฐมนตรีอาจยกเว้นคุณสมบัติตามข้อ ๒ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน สำหรับการบรรจุและแต่งตั้งบุคคลใดเป็นการเฉพาะก็ได้

ข้อ ๔ การแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๒ หรือข้อ ๓ โดยบุคคลดังกล่าวต้องผ่านการประเมินความรู้ความสามารถหรือทดสอบตามหลักสูตรและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การแต่งตั้งบุคคลใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำรงตำแหน่งในวาระคราวละ ๔ ปี และการแต่งตั้งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลาย บุคคลไร้ความสามารถ หรือบุคคลเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๓) เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

(๔) ถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทำผิดวินัย หรือรัฐมนตรีให้ออกจากการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษ สำหรับความผิด ที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

ข้อ ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕

(๕) รัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๖) ครบวาระการดำรงตำแหน่ง

ข้อ ๗ ประกาศนี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

สิทธิชัย โภไคยอุดม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ภาคผนวก

ประกาศกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ จะต้องผ่านการอบรมด้านจริยธรรม สืบสวน สอบสวน ความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information Security) และการพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ (Computer Forensics) แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

๑. หลักสูตรมาตรฐานสากล (International Standard Courses)

วัตถุประสงค์ : เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดอบรมให้กับบุคคลซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีทั่วไป (หลักสูตรเต็มเวลาประมาณ ๑ เดือน ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ทั้งนี้ ไม่รวมด้านที่สาม ข. และด้านที่สี่ ข. ซึ่งเป็นหลักสูตรความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง)

เนื้อหาหลักสูตรที่อบรม :

ด้านแรก การอบรมด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณที่พึงมีในบทบาทและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

ด้านที่สอง ความรู้พื้นฐานด้านการสืบสวนและสอบสวนเพื่อการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement)

ลำดับ	เนื้อหาหลักสูตร (ภาคบังคับ) Compulsory Course
๑.	กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
๒.	กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
๓.	รูปแบบการกระทำความผิดและกรณีศึกษา (Case Studies)
๔.	การสืบสวนทางเทคนิค เช่น การตรวจสอบหมายเลข IP Address หรือแหล่งที่มาของการกระทำความผิด การขอข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Traffic Data) จากผู้ให้บริการการวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูล/พยานหลักฐานข้างต้น

๕.	แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดี/การทำสำนวนคดี เช่น การร้องทุกข์กล่าวโทษ (การแจ้งความ) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมพยานหลักฐาน และแสวงหาข้อเท็จจริง การตรวจสถานที่เกิดเหตุ การยื่นคำร้องต่อศาล การยึดอายัดและคืนพยานหลักฐาน การเก็บรักษาพยานหลักฐาน การเก็บรักษาพยานหลักฐานให้คงความน่าเชื่อถือในกระบวนการ การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี เป็นต้น
๖.	การบริหารจัดการคดีให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่สาม ความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ (Information Security)

ก. เนื้อหาหลักสูตรภาคบังคับสำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่

ลำดับ	เนื้อหาหลักสูตร (ภาคบังคับ) Compulsory Course
๑.	General security concepts
๒.	Security Architecture
๓.	Access Controls
๔.	Applications Security
๕.	Operation Security
๖.	Security Management
๗.	Cryptography
๘.	Physical Security
๙.	Telecommunications and Network Security
๑๐.	Business Continuity Planning
๑๑.	Law, Investigations, and Ethics

ข. หลักสูตรความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศขั้นสูง (Advanced Information Security Course) สำหรับพนักงานเจ้าหน้าที่สายผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค

ลำดับ	เนื้อหาหลักสูตร (ความชำนาญเฉพาะทาง)
๑.	Audit and Monitoring
๒.	Risk, Response and Recovery
๓.	Malicious Code Analysis
๔.	Vulnerabilities Assessment & Penetration Testing

ด้านที่สี่

การพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ (Computer Forensics)

ก. ความรู้ด้านการพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ (Computer Forensics)

ลำดับ	เนื้อหาหลักสูตร (ภาคบังคับ) Compulsory Course
๑.	The needs for Computer Forensics
๒.	Principles of Computer Forensics and Digital/Electronic Evidence
๓.	Crime scene, Digital/Electronic Evidence and Chain of Custody
๔.	Capturing the Data Image and Volatile Data
๕.	Extracting Information from Captured Data
๖.	Breaking Password and Encryption
๗.	Using Computer Forensics Tools
๘.	Investigation and Interrogation
๙.	Digital/Electronic Evidence Analysis and Synthesis
๑๐.	Testify in Court, Admissibility requirements
๑๑.	Different between Computer Forensics and Network/Internet Forensics
๑๒.	Network/Internet Forensics
๑๓.	Using Network/Internet Forensics Tools

ข. ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านการพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์

(Professional Computer Forensics และ Certified Forensic Computer Examiner (CFCE))

ลำดับ	เนื้อหาหลักสูตร (ความชำนาญเฉพาะทาง)
๑.	Using Computer Forensic Tools เช่น Encase, Forensics Toolkits, ILook
๒.	Using Network / Internet Forensic Tools เช่น Encase Field Intelligence Model (FIM)
๓.	Wireless Forensic Tools เช่น Netstumbler, Kismet, Aircrack
๔.	Using Handheld Forensics Tools (Cell & PDA) Paraben, MobilEdit, Vagon
๕.	Cryptology ได้แก่ Cryptography และ Cryptanalysis

๒. หลักสูตรเร่งรัด (Intensive Courses) (๕ วัน)

วัตถุประสงค์ : เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการอบรมระยะสั้นแบบเร่งรัดให้กับบุคคลซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีพิเศษ ซึ่งได้รับการยกเว้นตามหลักเกณฑ์ในการกำหนดคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามปกติทั่วไป

เนื้อหาหลักสูตรที่อบรม :

- ด้านแรก** การอบรมด้านจริยธรรม/จรรยาบรรณที่พึงมีในบทบาทและอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่
- ด้านที่สอง** ความรู้พื้นฐานด้านการสืบสวนและสอบสวนเพื่อการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement)

ลำดับ	เนื้อหาหลักสูตร (ภาคบังคับ) Compulsory Course
๑.	กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
๒.	กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญาที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
๓.	รูปแบบการกระทำความผิดและกรณีศึกษา (Case Studies)
๔.	การสืบสวนทางเทคนิค เช่น การตรวจสอบหมายเลข IP Address หรือแหล่งที่มาของการกระทำความผิด การขอข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Traffic Data) จากผู้ให้บริการ การวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูล/ พยานหลักฐานข้างต้น
๕.	แนวทางปฏิบัติในการดำเนินคดี/การทำสำนวนคดี เช่น การร้องทุกข์กล่าวโทษ (การแจ้งความ) การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมพยาน หลักฐาน และแสวงหาข้อเท็จจริง การตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ การยื่นคำร้องต่อศาล การยึดอายัดและคืนพยานหลักฐาน การเก็บรักษาพยานหลักฐาน การเก็บรักษาพยานหลักฐานให้คงความน่าเชื่อถือในกระบวนการ การเปรียบเทียบปรับและการดำเนินคดี เป็นต้น
๖.	การบริหารจัดการคดีให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านที่สาม การพิสูจน์หลักฐานทางคอมพิวเตอร์ (Computer Forensics)

ลำดับ	เนื้อหาหลักสูตรภาคบังคับ Compulsory Course
๑.	The needs for Computer Forensics
๒.	Principles of Computer Forensics and Digital/Electronic Evidence
๓.	Crime scene, Digital/Electronic Evidence and Chain of Custody
๔.	Capturing the Data Image and Volatile Data
๕.	Extracting Information from Captured Data
๖.	Breaking Password and Encryption
๗.	Using Computer Forensics Tools
๘.	Investigation and Interrogation
๙.	Digital/Electronic Evidence Analysis and Synthesis
๑๐.	Testify in Court, Admissibility requirements
๑๑.	Different between Computer Forensics and Network/Internet Forensics
๑๒.	Network/Internet Forensics
๑๓.	Using Network/Internet Forensics Tools